

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ У УЖИЦУ

Образовање и усавршавање наставника

- облици и модели -

Ужице, 2008

ОБРАЗОВАЊЕ И УСАВРШАВАЊЕ НАСТАВНИКА

– облици и модели –

Издавач

УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ У УЖИЦУ

За издавача

Др Крстивоје Шпијуновић

Главни и одговорни уредник

Др Крстивоје Шпијуновић

Уредник

Др Снежана Маринковић

Редакција

Др Никола Поткоњак, др Крстивоје Шпијуновић, др Миленко Кундачина, др Радмила Николић, др Миомир Милинковић, др Видан Николић, др Роберт Бонковски, др Јоана Рекас, др Ненад Сузић, др Снежана Маринковић

Рецензенти

др Миленко Кундачина, др Радмила Николић, др Миомир Милинковић, др Видан Николић, др Снежана Маринковић

Лектор

Мр Љиљана Костић

Превођиоци

Мр Светлана Терзић (руски језик)

Гордана Љубичић (енглески језик)

Технички уредник

Јакша Вуксановић

Штампа

Штампарија „Братис“ – Ужице

Тираж

200 примерака

Ужице 2008.

ISBN: 978-86-80695-81-5

Штампање ове монографије помогло је Министарство за науку
Републике Србије.

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	7-8
-----------------	-----

I

✓ Др Никола Поткоњак [изворни научни чланак] <i>Залажем се за институционализацију стручног усавршавања наставника</i>	11-18
Др Јован Ђорђевић [изворни научни чланак] <i>Личност и функције наставника у савременим друштвеним и економским променама</i>	19-30
Др Нада Вилотијевић, др Младен Вилотијевић [изворни научни чланак] <i>Концепција ефикасне школе и наставе као детерминанта образовања и усавршавања наставника</i>	31-42
✓ Др Ненад Сузић [изворни научни чланак] + <i>Модел доживотног усавршавања и напредовања наставника</i>	43-58
Др Крстивоје Шпијуновић [прегледни чланак] <i>Улога вежбаонице у образовању учитеља</i>	59-68

II

Др Новак Лакета [изворни научни чланак] <i>Усавршавање наставника уз рад</i>	71-92
Др Миленко Кундачина [изворни научни чланак] <i>Акредитовани програми као облик стручног усавршавања наставника</i> ...	93-106
Др Радмила Николић [изворни научни чланак] <i>Усавршавање наставника унутар школе</i>	107-120
Др Данијела Василијевић, мр Жана Бојовић [изворни научни чланак] <i>Мотивација и индивидуално стручно усавршавање наставника</i>	121-134
Љубиша Антонијевић [стручни чланак] <i>Професионални развој и стручно усавршавање запослених у Србији – правни оквир</i>	135-144
Др Жељко М. Папић, Рада Каранац [прегледни чланак] <i>Учитељи у систему стручног усавршавања</i>	145-156

III

Др Снежана Маринковић, др Драгана Бјекић, мр Лидија Златић [изворни научни чланак] <i>Евалуација и самоевалуација наставника – приступи и поступци</i>	159-178
✓ Фатима Ђоровић [прегледни чланак] + <i>Историјски развој самоевалуације</i>	179-196
Мр Јелена Стаматовић [стручни чланак] <i>Самоевалуација рада наставника у функцији стручног усавршавања</i>	197- 204

Проф. др Радмила Николић, Учитељски факултет у Ужицу

УСАВРШАВАЊЕ НАСТАВНИКА УНУТАР ШКОЛЕ*

Апстракт: Квалитет и ефикасност васпитно-образовног рада наставника условљен је у највећој мери квалитетом и нивоом стеченог образовања и оспособљавања за педагошки рад током иницијалног образовања, али и перманентним професионалним развојем и сталним стручним усавршавањем. Поред низа разноврсних модела и облика усавршавања наставника, усавршавање унутар школе у оквиру стручних органа доприноси повећавању и побољшању компетенција наставника и представља незаменљив ефикасан и наставницима најприступачнији облик усавршавања. Овај рад се бави испитивањем ставова и мишљења наставника разредне наставе о унутаршколском усавршавању. Да ли је довољно заступљен и прихваћен овај начин усавршавања у нашој школи, колико је у функцији потреба наставника, колико је ефикасан, јесу питања на која смо покушали да дамо одговоре у овом раду, до којих смо дошли испитивањем ставова и мишљења наставника о овом програму усавршавања.

Кључне речи: стручно усавршавање, наставник, стручни органи, основна школа.

1. УВОД У ПРОБЛЕМ

Један од начина остваривања концепције перманентног образовања је образовање и усавршавање након завршетка редовног школовања. Једном усвојена и стечена знања, умења и способности нису трајна. Велика експанзија знања у свим областима, па и у подручју образовно-васпитног процеса, нужно захтевају стално професионално образовање, оспособљавање и усавршавање. Професија наставника је најсложенија због чега се стално инсистира на његовој компетентности. Сложеност и природа васпитно-образовног процеса као и све сложенији услови у којима се одвија, а у вези с тим стално поставља-

* Рад је из Пројекта под називом „Образовање и усавршавање наставника у складу са европском оријентацијом“ бр. 149054 који финансира Министарство за науку Републике Србије. Истовремено рад представља део подпројекта под називом „Ставови и мишљења наставника разредне наставе о постојећим моделима усавршавања“ чији су аутори: др Новак Лакета, др Данијела Василијевић и др Миленко Кундачина.

Проф. др РАДМИЛА НИКОЛИЧ, Учительский факультет в Ужице

УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УЧИТЕЛЕЙ ВНУТРИ ШКОЛЫ

Резюме

Качество и эффективность воспитательно-образовательной работы учителей обусловлен прежде всего качеством и уровнем полученного образования и оспособливания за педагогическую работу в течение инициального образования, а и перманентным профессиональным развитием и постоянным специальным усовершенствованием. Кроме ряда разнообразных моделей и видов усовершенствования учителей, усовершенствование внутри школы в рамках специальных органов приводит к увеличению и улучшению компетенций учителей и представляет незаменимый эффективный и учителям самый доступный вид усовершенствования. Эта работа занимается исследованием позиций и мнений учителей начальной школы о внутришкольном усовершенствовании. Достаточно ли заступлен и принят этот способ усовершенствования в нашей школе, сколько он в функции потребностей учителей, сколько он эффективный – это вопросы на которые попробовали дать ответы в этой работе, до которых мы пришли исследованием позиций и мнений учителей об этой программе усовершенствования.

Главные слова: специальное усовершенствование, учитель, специальные органы, начальная школа.

Доц. др

МОТ

Апс

вање као
ним фак
ставова н
индивиду
ника, на
тивима:
битка по

Кљ

спољашн

Имајући
развија и увећа
чима, убрзани
континуитет с
процес људско

Важну у
ма, перманент
ња је стално с

Стручно
нентног образ
и групно уса
дуално стручн
Наиме, један с

¹ Рад је настао
европском ори
Србије.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

371.14(497.11) "19/20"(082)
371.3(082)

ОБРАЗОВАЊЕ и усавршавање наставника :
облици и модели / [уредник Снежана
Маринковић]. - Ужице : Учитељски факултет,
2008 (Ужице : Братис). - 375 стр. : граф. прикази,
табеле; 25 см.

На спор. насл. стр.: Teacher Training and
Development. - Текст ћир. и лат. - На врху насл.
стр.: Универзитет у Крагујевцу. - Тираж 200. -
Напомене и библиографске референце уз сваки
рад. - Резимеи на енгл. и рус. језику.

ISBN 978-86-80695-81-5

а) Наставници - Стручно усавршавање - Србија -
20-21в - Зборници б) Васпитачи - Стручно
усавршавање - Србија - 20-21в - Зборници ц)
Педагошко образовање - Србија - 20-21в -
Зборници д) Настава - Методика - Зборници
COBISS.SR-ID 151841804